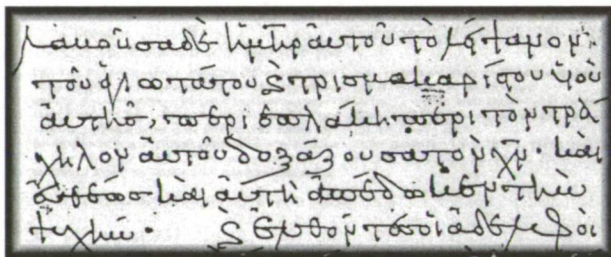

Aiszóposz

1. Οἱ φίλιαν παρασπονδούντες, κὰν τὴν τῶν ἡδικημένων ἐκφύγωσι
κόλασιν, ἀλλ' οὖν γε τὴν ἐκ θεοῦ τιμωρίαν οὐ διακρούσονται.

Amicitiam laedentes, etiam si laesorum vindictam devitent, e deo poenam
effugere non possunt.

**A barátság megsértői, ha el is kerülnek a megsértettek bosszúját,
az isteni igazságszolgáltatás elől nem menekülhetnek.**

Fab. 1.*

2. *Οὐδείς οὕτως ἐστὶν ἀδύνατος, ὥς προπηλακισθεὶς μὴ δύνασθαι
ἐαυτὸν ἐκδικῆσαι.*

Nemo adeo infirmus est, quin ignominia afflictus se ulcisci possit.

**Senki sem gyenge annyira, hogy ha gyalázatot szenved,
nem tudna bosszút állni érte.**

Fab. 3.

3. *Ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων καταπραΰνει.*

Consuetudo rerum etiam timendas mitigat.

A szokás a félelmetes dolgokat is megszelídíti.

Fab. 10.

4. *Τοῦ σωματικοῦ κάλλους ἀμείνων ἐστὶν ὁ τῆς διανοίας κόσμος.*

Corporis pulchritudine plus valet excellentia ingenii.

A testi szépségnél többet ér az észbeli kiválóság.

Fab. 12.

5. *Οἱ ψευδολόγοι τότε μάλιστα καταλαζονεύονται, ὅταν τοὺς
ἐλέγχοντας μὴ ἔχῃσι.*

Mendaces (tum) maxime gloriantur, cum non habent, a quibus
convincantur.

**A hazudozók akkor kérkednek leginkább, amikor nincs,
aki megcáfolja őket.**

Fab. 14.

6. *Πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν προαιρουμένη, κὰν μὴ μετ' εὐλόγου
προσχήματος δυνήθῃ, ἀπαρακαλύπτως πονηρεύεται.*

Indoles prava pronaque ad peccatum, si ratione probabili efficere non
possit, aperte etiam facinus committit.

**A bűnre elszánt hitvány természet, ha tetszetős ürüggyel nem teheti,
akkor leplezetlenül is elköveti tettét.**

Fab. 16.

* Lásd a Bibliográfia bevezető megjegyzéseit (173 o.)!

7. *Μάταιοί εἰσιν, ὅσοι τούτοις ὡς βοηθοῖς προσφεύγουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἐστὶν ἔμφυτον.*

Stulti sunt, qui auxilii petendi causa se ad illos conferunt, quibus improbitas innata est.

Ostobák azok, akik olyanokhoz fordulnak segítségért, akiknek már természete a gonoszkodás.

Fab. 19.

8. *Τῶν ψευδολόγων ἀνθρώπων ἔλεγχός ἐστι τὰ πράγματα.*

Mendaces homines res ipsae convincunt.

A hazudozó embereket a tények cáfolják meg.

Fab. 20.

9. *Πολλάκις ἂ μὴ τέχνη παρέσχε, ταῦτα τύχη διεβράβευσεν.*

Saepe arte non data forte offeruntur.

Sokszor, amit a mesterség nem ad meg, azt a szerencse megadja.

Fab. 21.

10. *Καὶ ἡμᾶς μετὰ τῆς τῶν θεῶν παρακλήσεως χρὴ καὶ αὐτοὺς τι ὑπὲρ αὐτῶν λογιζομένους δρᾶν.*

Deis advocatis nosmet ipsos deliberantes nobis etiam agere oportet.

Az istenek segítségül hívása mellett nekünk magunknak is gondolkodnunk és cselekednünk kell a saját érdekünkben.

Fab. 30.

11. *Ἴδου Ῥόδος, ἰδου καὶ πῆδημα.*

Hic Rhodus, hic salta.

Itt van Rhodosz, itt ugorj.

Fab. 33.

12. *Ταῦτα ῥάδιον οἱ ἄνθρωποι κατεπαγγέλονται, ἂ τελέσειν ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.*

Homines facilius promittunt, quae persolvere re vera nolunt.

Az emberek könnyebben ígérek olyasmit, amit valójában nem szándékoznak beváltani.

Fab. 34.

13. Ὁ κάματος θησαυρός ἐστὶ τοῖς ἀνθρώποις.

Labor thesaurus est hominibus.

A munka kincs az emberek számára.

Fab. 42.

14. Δεῖ τούτους μάλιστα φυλάττεσθαι, οἳ οὐδὲ τῆς κατὰ τῶν οἰκείων ἀδικίας ἀπέχονται.

Illos maxime cavendum est, qui ab iniuria ne in proximos quidem suos se abstinent.

Legjobban azoktól kell őrizkedni, akik még a hozzátartozójukkal szemben sem tartózkodnák a gazságtól.

Fab. 52.

15. Οἱ μετὰ τῶν σπουδαίων καὶ τοὺς ἀνεπιτηδεῖους εὐεργετοῦντες οὐκ εὐεργεσίας δόξαν, ἀλογιστίαν δὲ μᾶλλον ὀφλισκάνουσι.

Et dignis et indignis adiuvantes non beneficii sed insaniae famam acquirunt.

Akik az érdemesek mellett az érdemteleneket is segítik, nem a jótétemény, inkább az esztelenség hírért nyerik el.

Fab. 65/A.

16. Τοὺς γνησίους τῶν φίλων αἱ συμφοραὶ δοκιμάζουσιν.

Adversis in rebus amici certi ostenduntur.

A szerencsétlenség mutatja meg, kik az igazi barátok.

Fab. 66.

17. Οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

Rerum secundarum expertes in adversis amici inconstantes sunt.

Akik nem kapnak részt a jóból, azok a szerencsétlenségben nem szilárd barátok.

Fab. 68.

18. *Τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἢ ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.*

Hominum rebus pravis dediti prius pereunt quam se in melius vertent.

A hitvány életmódot folytató emberek előbb elpusztulnak, mintsem jó útra térhetnének.

Fab. 70.

19. *Οὐδὲν οὕτως ἐστὶν ἐνάρκτον, ὃ μὴ πάντως περὶ τι φόγον ἐπιδέχεται.*

Nil virtute adeo praeditum effici potest, quin omnino aliquid obtrectationis effugiat.

Semmi sem lehet olyan kiváló, hogy egyáltalán ne érhesse gáncs.

Fab. 102.

20. *Πολλοὶ διὰ φόβον τοὺς πολεμίους εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσι.*

Multi ob metum et adversariis bene facere non recusant.

Sokan nem restellnek félelmükben az ellenségeikkel is jót tenni.

Fab. 129.

21. *Τοῖς ἀνθρώποις αἱ τῶν ἄλλων συμφοραὶ τῶν ἰδίων δυστυχημάτων παραμυθίαι γίνονται.*

Calamitates aliorum hominibus saepe suorum malorum solaciis fiunt.

Az emberek számára mások szerencsétlensége saját bajaik vigaszává lesz.

Fab. 143.

22. *Τοὺς φρονίμους τῶν ἀνθρώπων αἱ τῶν πονηρῶν τέχναι οὐ λαιθάνουσιν.*

Prudentes homines improborum artes non latent.

Az eszes embereket nem tévesztik meg a hitványak mesterkedései.

Fab. 148.

23. *Εὐλόγως ἐκεῖνοι ἄχθονται, οἱ τῶν ἰδίων καμάτων τοὺς τυχόντας ὀρῶσι τὰς ἐπικαρπίας ἀποφερομένους.*

Fructus laborum suorum ab advenis carpi videntes merito irascuntur.

**Okkal méltatlankodnak azok, akiknek látni kell,
hogy fáradozásuk gyümölcseit holmi jöttmentek szakítják le.**

Fab. 152.

24. *Σωφρονισμὸς γίνεται τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.*

Calamitates aliorum hominibus exemplo sunt.

Az emberek számára a mások bajai okulásul szolgálnak.

Fab. 154.

25. *Παρά τοῖς εἰδόσιν ἀλαζονευόμενοι εἰκότως γέλῳτα ὀφλισκάνουσι.*

Glorientes notis merito sunt derisui.

A hencegőket méltán kinevetik azok, akik ismerik őket.

Fab. 156.

26. *Οἷς ἡ πρόθεσις ἐστὶν ἀδικεῖν, παρ' αὐτοῖς οὐδὲ δικαία ἀπολογία ἰσχύει.*

In eos, qui ad iniustitiam committendam obstinati sunt, defensio (etiam) iusta nil valet.

**Azokkal szemben, akik el vannak szánva az igazságtalanságra,
nem érvényesül az igazságos védekezés sem.**

Fab. 160.

27. *Μεγίστη παρὰ τοῖς πονηροῖς εὐεργεσίας ἀμοιβὴ τὸ μὴ προσαδικεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν.*

Benefactorum maxima remuneratio e pravis accepta nullam iniuriam pati.

**A hitványak részéről a jótétemény legnagyobb viszonzása csak az,
ha nem szenvedünk tőlük igazságtalanságot.**

Fab. 161.

28. *Πολλάκις ἀλήθεια καὶ παρὰ πολεμίους ἰσχύει.*

Iustitia saepe etiam apud adversarios valet.

Az igazság sokszor még az ellenségre is hat.

Fab. 164.

29. *Περὶ ταῦτα μᾶλλον σπουδάζομεν, περὶ ᾧ ἂν πρότερον πταίσωμεν.*

Illis in rebus plus laboramus, quibus ante lapsi sumus.

Azokban a dolgokban jobban igyekszünk, amelyekben előbb baklövést követtünk el.

Fab. 181.

30. *Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἑαυτοὺς δυστυχήσαντες τὸ θεῖον αἰτιῶνται.*

Multi homines calamitates sibi afferentes numen accusant.

Sok ember, aki önmagát dönti bajba, az istenséget vádolja.

Fab. 184/A.

31. *Τοιοῦτος εἶναι τις ὑπολαμβάνεται, ὅποιοις ἂν ἦδῃται τοῖς ἐταίροις.*

Quisquis habetur talis, amicis qualibus delectatur.

Mindenkit olyan embernek tekintenek, amilyen barátban kedvét leli.

Fab. 200.

32. *Οἱ τοὺς οἰκείους προδιδόντες οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀδικουμένων μισοῦνται, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων, οἷς προδιδόασιν.*

Proditores propinquoꝝ non iniuria afflicti solum oderunt, sed etiam ei, quibus proditio usui est.

Azokat, akik hozzátartozóikat elárulják, nemcsak áldozataik gyűlölik, hanem még azok is, akiknek javára az árulást elkövetik.

Fab. 205/A.

33. *Οἱ τοὺς φίλους προδιδόντες αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐνέδραις ἐμπίπτουσιν.*

Qui amicos produnt, et ipsi in insidias cadunt.

Akik elárulják barátaikat, maguk is törbe esnek.

Fab. 205/B.

34. *Ἀτιθάσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, καὶ μάλιστα εὐεργετῆται.*

Pravitas ne beneficiis quidem maximis mitigari potest.

Megszelídíthetetlen a gonoszság, még ha a legnagyobb jótevékenyekben van is része.

Fab. 206.